

DESCRIPCIÓ DEL FONS DOCUMENTAL DEL GRUP D'EMPRESA TABAQUER (1947-2006) SEGONS LA NORMA DE DESCRIPCIÓ ARXIVÍSTICA DE CATALUNYA (NODAC)

1. ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

1.1. Codi de referència: CAT AHCT 04 13

1.2. Nivell de descripció: Fons

1.3. Títol: Grup d'Empresa Tabaquer

1.4. Data (es): 1947-2006

1.5. Volum i suport: 2,1 metres lineals (21 caixes)

946 fotografies

2 vídeos

5 cartells

2 caixes de linotips

2. ÀREA DE CONTEXT

2.1. Nom del productor: Grup d'Empresa Tabaquer

2.2. Història del productor:

El 20 d'octubre de 1947 es creà el Grup d'Empresa Tabaquer. Entitat supeditada a l'Obra Sindical de Educació y Descanso fins el 1981 que es va constituir en associació seguint la Llei General d'Associacions del 1964.

La Junta Directiva estava formada pel president, un secretari, un tresorer i tres vocals. A més a més, els delegats de cultura, de la part recreativa i d'esports. Es pot considerar, que la tasca més important era la d'organitzar els diferents actes per commemorar la festivitat de Santa Rosa de Lima, patrona dels productors del Grup d'Empresa Tabaquer durant els mesos d'agost i setembre.

En l'àmbit recreatiu s'organitzaren festivals artístics al Teatre Metropol, al club Gimnàstic, Cine-Teatre Tarragona, a la Casa Sant Josep, a la Casa de Beneficència, entre d'altres emplaçaments i van actuar Carmen Oliver, cantadora de jotes, Conchita Maset, Francisco Esteve, i es van representar comèdies i sainets de Muñoz Seca, Serrano Anguita, etc. A més a més, es feien representacions infantils i a partir del 1979 es començaren a retre homenatge als companys jubilats.

La delegació esportiva comptava amb un equip de futbol que sorgí del partit de casats contra solters del 1953. Al 1979 apareix l'equip de futbol sala masculí i al 1982 del femení. També es comptava amb la secció de pesca, la de ping-pong, tennis, tir al plat, escacs, natació, basquet, etc.

L'associació comptava amb una biblioteca amb uns 6.000 volums, entre publicacions i subscripcions a diverses revistes. Aquesta començà al 1957

amb la donació d'uns 700 llibres per part de personalitats importants de la ciutat.

La secció cultural organitzaren cursos anuals de fotografia, de redacció en català i en castellà i de Cine Amateur.

El Grup d'Empresa Tabaquer també feu que els Reis Mags, amb vestimenta confeccionada el 1960, repartissin joguines entre els fills dels treballadors dels productors el 6 de gener.

Per totes aquestes activitats, es pot considerar, que aquesta associació feu que la Tabacalera no només fos una empresa per anar a treballar sinó que teixí un entramat d'activitats culturals i esportives per als productors per tal que es sentissin part important d'un espai i d'una empresa.

2.3. Història arxivística:

El fons documental es custodià sempre a les instal·lacions del Grup d'Empresa Tabaquer. Tot i així, els membres de la Junta Directiva van creure oportú cedir la documentació al Servei d'Arxiu i Documentació de l'Ajuntament de Tarragona tota la documentació per a poder ser consultada i estudiada pel públic en general, un cop la Tabacalera finalitzar les tasques a la ciutat.

Un cop transferida la documentació a les dependències de L'Arxiu es fa una relació de la documentació on consten: la descripció, dates, observacions i signatura topogràfica. Després de ser estudiada aquesta transferència s'elabora un quadre de classificació propi per aquest fons.

2.4. Dades sobre l'ingrés:

L'ingrés del fons fou el mes de gener de 2007. En un primer moment, la documentació es va traslladar al dipòsit que el Servei d'Arxiu i Documentació tenia a la plaça de la Font núm. 1 de Tarragona. Però a mitjans del 2012, el Servei d'Arxiu i Documentació s'ubicà a l'avinguda Vidal i Barraquer s/n, Magatzem 2 – Espai Tabacalera i com a conseqüència, tots els fons documentals també canviaren d'emplaçament.

3. ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

3.1. Abast i contingut:

El fons està compost per 21 caixes on es poden consultar els Estatuts i el reglament del Grup d'Empresa Tabaquer, els Llibres d'actes de l'Assemblea General i de la Junta Directiva del 1947 al 2006. També és molt interessant tota la sèrie de la correspondència, on es pot resseguir tota la trajectòria que ha tingut aquesta entitat.

A més a més, tota la comptabilitat, des dels llibres de caixa del 1950 al 2003, els socis que formaren part, la contractació de diferents serveis i

espectacles per poder dur a terme les seves activitats, com per exemple les festes de Santa Rosa, del grup excursionista, etc.

Finalment, pel que fa referència a les fotografies mostra les diferents activitats que realitzaven els socis. És una manera de poder veure la vida d'aquesta entitat.

3.2. Sistema d'organització:

Per aquest fons s'ha creat un quadre de classificació específic. S'ha estructurat en set apartats, que alhora estan subdividits. Els primer apartat fa referència als òrgans de govern, la constitució de l'organisme, les actes de l'Assemblea General i la Junta Directiva, les memòries, etc. El segon, correspon a l'administració, la comptabilitat, els socis i la contractació. Seguidament, la gestió de l'activitat, és a dir, en què consistia el Grup d'Empresa Tabacquer. Mostra els diferents actes com el concurs literari, l'organització de les festes de Santa Rosa, la coral, l'equip de futbol i les excursions. Els quatre últims apartats són el fons d'imatges, els cartells, un recull d'audiovisuals i els linotips.

El quadre de classificació és:

1.- ÒRGANS DE GOVERN

1.1.- Constitució

1.1.1.- Estatuts i Reglaments

1.2.- Assemblea General

1.2.1.- Llibre d'Actes

1.3.- Junta Directiva

1.3.1.- Llibre d'Actes

1.4.- Correspondència

1.5.- Publicacions

1.6.- Memòries

2.- ADMINISTRACIÓ DE L'ENTITAT

2.1.- Comptabilitat

2.1.1.- Caixa

2.1.2.- Factures

2.2.- Relació amb els socis

2.2.1.- Butlletes sol·licituds d'ingrés

2.2.2.- Registre de socis

2.2.3.- Mensualitats dels socis

2.2.4.- Socis jubilats

2.3.- Contractació

3.- GESTIÓ DE L'ACTIVITAT

3.1.- Coral

3.2.- Concurs literari

3.3.- Excursionisme

3.4.- Equip de futbol

3.5.- Festes de Santa Rosa

4.- FONTS D'IMATGES

5.- CARTELLS

6.- AUDIOVISUALS

7.- LINOTIPS

3.3. Informació sobre avaluació, tria i eliminació:

Segons el conveni signat de comodat que fixa un període inicial de 20 anys, anant prorrogant el període de 25 en 25 anys, tota la documentació és de conservació permanent. Tot i així, l'Ajuntament podrà seleccionar aquells documents que no tenen valor cultural i històric i retornar-los al titular, o bé, procedir a la seva eliminació.

3.4. Increments:

No es preveuen increments ja que el productor no existeix. En el cas que apareguessin més documents, s'incorporarien al Fons Grup d'Empresa Tabaquer del Servei d'Arxiu i Documentació de l'Ajuntament de Tarragona.

4. ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

4.1. Condicions d'accés:

Les funcions i els objectius del Servei d'Arxiu i Documentació de l'Ajuntament de Tarragona són les de conservar el patrimoni documental, donar visibilitat a tota la documentació que té dipositada ja sigui amb la realització d'exposicions, publicacions, conferències, etc. Per tant, tota la documentació del fons serà consultable i es podran reproduir els documents i les imatges per a facilitar el treball i la consulta, així com la seva divulgació en publicacions i exposicions.

4.2. Condicions de reproducció:

Les condicions de reproducció estan regulades en el Reglament de l'Arxiu de l'Ajuntament de Tarragona i patrimoni documental que l'integra, en el

capítol IV, articles 54 – 56. Per l'ús de les reproduccions, a més de les condicions regulades en l'esmentat Reglament, article 57, serà necessària l'autorització del Grup d'Empresa Tabacquer.

4.3. Llengües i escriptures dels documents:

Majoritàriament la llengua de la documentació és la castellana, tot i així, hi ha documents escrits en català. Els llibres d'actes, de comptabilitat son manuscrits, però la resta de documentació és impresa.

4.4. Característiques físiques i requeriments tècnics:

El fons està en molt bones condicions, no s'observen fongs, ni oxidació, etc.

4.5. Instruments de descripció:

Està a disposició de l'usuari una relació de la documentació, on es detalla el contingut de cada unitat d'instal·lació i les dates extremes. Aquesta informació es pot consultar a l'ordinador de la sala de consulta amb el programari Excel i a la pàgina web de L'Arxiu (www.arxiu.tarragona.cat).

5. ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

5.1. Existència i localització dels originals:

Els originals es conserven a les dependències municipals del Servei d'Arxiu i Documentació de l'Ajuntament de Tarragona (CAT AHCT 04 13).

5.2. Existència i localització de reproduccions:

Tota la documenta és original, per tant, no existeixen reproduccions.

5.3. Documentació relacionada:

Pel que fa referència a les imatges, cal destacar que possiblement hi hagi reportatges fotogràfics del mateix esdeveniment al fons d'imatges municipal.

5.4. Bibliografia:

- Llibres:
 - MUIÑOS VILLAVERDE, M. Jesús; TEROL, GRAU, Vicent; *La realidad de un mito. La fàbrica de Tabacos de Tarragona (1932-2007)*; Dirección de comunicación de Altadis; Los Libros de Altadis, 9, 2008.
 - BERTRAN VALLVE, Diego; *Tarragona y su fàbrica de Tabacos. Un sueño hecho realidad*. Cincuentenario de la puesta en marcha de la fàbrica de Tabacos de Tarragona; s/l; s/d.
 - COMÍN COMÍN, Francisco; MARTÍN ACEÑA, Pablo; *Tabacalera y el estanco del tabaco en España 1636-1998*; Fundación Tabacalera, Madrid, 1999.
 - PIQUÉ PADRÓ, Jordi; *La Tabacalera*; Arola Editors, Tarragona, 2009.
- Pàgines web:

- <https://www.tarragona.cat/patrimoni/fons-documentals/arxiu-municipal-tarragona/difusio/la-fabrica-de-tabacs-de-tarragona-la-tabacalera-1/la-fabrica-de-tabacs-de-tarragona-la-tabacalera>

6. ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

6.1. Autoria i data:

Servei d'Arxiu i Documentació de l'Ajuntament de Tarragona (AMT), 2020.

6.2. Fonts:

S'ha utilitzat com a font la bibliografia citada en l'apartat de Bibliografia.

6.3. Regles o convencions:

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC), Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció general d'Arxiu i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.